

دستورالعمل تدوین برنامه‌های اجرایی مناطق هدف

جناب آقای

نماینده محترم موسسه رشد دانش آموزان مناطق محروم (مردم) استان

سلام علیکم

پیرو گردهمایی مورخ ۹۷/۱۰/۲۱ و ابلاغ "راهنمای عمل موسسه" به شماره ۱۰۰/۱۲ مورخ ۹۸/۵/۱۵ (مشمول بر اهداف، راهبردها، راهکارها، زمینه‌های فعالیت‌ها، عناوین برنامه‌های پیشنهادی و الزامات اجرایی برنامه‌ها)، بدین وسیله "دستورالعمل تدوین برنامه‌های اجرایی مناطق هدف" به شرح زیر ابلاغ می‌گردد.

به منظور استفاده حداکثری از فرصت تعطیلات تابستان ۹۸ برای آغاز فعالیت‌های موسسه و کسب آمادگی لازم جهت ارائه خدمات آموزشی و پرورشی به دانش آموزان مناطق هدف در سال تحصیلی ۹۸-۹۹، مقتضی است نسبت به برنامه‌ریزی اجرایی (عملیاتی) منطقه‌ای بر اساس آمار و اطلاعات و تحلیل وضع موجود و احصاء مسائل و اولویت‌های منطقه تحت مأموریت خود اقدام فرمائید در این خصوص انجام گام‌های زیر مورد انتظار است:

۱. تهیه جداول آماری عوامل آموزشی (دانش‌آموز، مدرسه، کلاس، کارکنان) و تشکیل بانک اطلاعاتی موردنیاز و همچنین احصاء شاخص‌های آموزشی و پرورشی منطقه (نرخ‌های پوشش تحصیلی به تفکیک دوره و جنس و پایه اول ابتدائی، نرخ‌های گذر از دوره‌های تحصیلی، ترک تحصیل، تکرار پایه یا تکرار درس، درصد توزیع دانش آموزان در شاخه‌ها و رشته‌های دوره متوسطه دوم، میانگین معدل هر پایه، میانگین برخی از دروس عمومی و اختصاصی منطقه به‌ویژه امتحانات نهائی، شاخص‌های نیروی انسانی و سایر اطلاعات و شاخص‌ها در صورت لزوم) با هماهنگی و همکاری اداره آموزش و پرورش مربوط بر اساس آخرین آمار موجود؛
۲. تهیه آمار و مشخصات مدارس شبانه‌روزی (اسم و آدرس، تعداد دانش‌آموز به تفکیک پایه و شاخه و رشته، جنس، ظرفیت اسمی، وضعیت ساختمان و تجهیزات و سایر موارد عنداللزوم) و تشکیل فایل اطلاعاتی هر یک از این مدارس؛
۳. تحلیل اجمالی وضع موجود کمی و کیفی آموزش و پرورش منطقه بخصوص در مقایسه با استان و کشور بر اساس شاخص‌های مذکور؛
۴. ارزیابی و تحلیل وضع موجود هر یک از مدارس شبانه‌روزی منطقه در ابعاد کمی و کیفی اعم از فضا، تجهیزات، نیروی انسانی، سطح علمی و تربیتی دانش آموزان، برنامه‌های هفتگی و اوقات

فراغت، خدمات مشاوره‌ای، فرهنگی و آموزشی، میزان رضایت و مشارکت دانش آموزان و والدین در امور مدرسه، مشکلات مدیریت در اداره مدرسه، جلب مشارکت خیرین و نهادهای و سایر موارد ذی‌ربط؛

۵. احصاء **اهم مسائل** منطقه و هر یک از مدارس شبانه‌روزی که در پیشرفت و رشد علمی و تربیتی دانش آموزان مؤثرند و تعیین اولویت آن‌ها به‌منظور لحاظ نمودن در برنامه‌های اجرایی فوری و کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت موسسه در آن منطقه برگرفته از تحلیل‌های مذکور؛

۶. هدف‌گذاری برای حل مسائل احصاء شده و اولویت‌دار (تعیین میزان تغییر شاخص‌های مربوط طی دوره زمانی ۵ ساله)، در چارچوب اختیارات و امکانات موسسه و خیرین و نهادهای محلی؛

۷. تدوین عناوین برنامه‌های اجرایی موسسه در منطقه:

با توجه دقیق به آمار و اطلاعات، شاخص‌ها، تحلیل وضع موجود، اهم مسائل، اولویت‌ها و اهداف تعیین‌شده مذکور از یک‌سو و توجه همه‌جانبه به مفاد راهنمای عمل موسسه از سوی دیگر، نسبت به تدوین عناوین برنامه‌های اجرایی موردنیاز در فازهای زیر اقدام فرمائید:

۷.۱. فاز ۱: برنامه‌های اجرایی فوری و کوتاه‌مدت (برنامه‌هایی که در طول تابستان و سال تحصیلی به‌صورت مقطعی قابلیت اجرایی دارد و نتایج آن‌ها برای برنامه‌های اجرایی میان‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد)، از قبیل:

- برگزاری کلاس‌های جبرانی و تکمیلی برای دانش آموزان پایه ۱۱ به ۱۲ باهدف ارتقاء توان علمی آنان و آمادگی برای ادامه تحصیل یا اشتغال؛
- برگزاری کلاس‌های جبرانی، تقویتی و تکمیلی برای دانش آموزان پایه ۹ به ۱۰ و ارائه خدمات مشاوره و هدایت تحصیلی به آنان باهدف توزیع متوازن دانش آموزان در شاخه‌ها و رشته‌های موردنیاز و توسعه رشته‌های ریاضی و تجربی در منطقه؛
- شناسایی و پی‌گیری برای جذب حداکثری افراد لازم‌التعلیم به‌خصوص در پایه اول ابتدائی باهدف مسدود نمودن مبادی بی‌سوادی، کاهش نرخ بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل و افزایش نرخ‌های پوشش تحصیلی در منطقه؛
- تمرکز جدی بر پشتیبانی از مدارس شبانه‌روزی (اصلاح فضا و تجهیزات، تأمین هزینه‌های جاری و بیتوته، انتخاب نیروی انسانی مناسب و بانگیزه، بهبود مدیریت و سرپرستی، تنظیم برنامه‌های آموزشی و پرورشی و اوقات فراغت مناسب، توسعه متوازن رشته‌های ریاضی و تجربی و فنی به‌تناسب شرایط منطقه، و ...) باهدف ارتقاء کیفیت و استفاده از ظرفیت کامل این مدارس؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدیران و معاونین مدارس و سرپرستان شبانه‌روزی‌ها باهدف بهبود و تقویت مدیریت آموزشگاهی در سطح منطقه؛

- برگزاری دوره‌های آموزشی برای معلمان ابتدائی باهدف تقویت مهارت خواندن و نوشتن و دبیران دروس اختصاصی در رشته‌های ریاضی و تجربی و فنی باهدف تقویت بنیه ریاضی و علوم پایه و فنی و مهارتی دانش آموزان؛
 - برگزاری اردوهای علمی، فرهنگی، تفریحی و ورزشی باهدف تقویت روحیه دانش آموزان و شناخت متقابل.
- ۷،۲. فاز ۲: برنامه‌های اجرایی میان‌مدت (برنامه‌هایی که در طول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ قابلیت اجرا دارد) از قبیل:
- استمرار آموزش‌های جبرانی و تکمیلی برای دانش آموزان در سطح منطقه؛
 - استمرار آموزش مدیران و معلمان و ... ؛
 - استمرار پشتیبانی از مدارس شبانه‌روزی و نظارت دقیق بر فرآیند تعلیم و تربیت در این مدارس و خوابگاه‌ها؛
 - توسعه برنامه‌های اردویی (علمی، فرهنگی، ورزشی و تفریحی) دانش‌آموزی به‌صورت متوالی و هدفمند.
- ۷،۳. فاز ۳: برنامه‌های اجرایی بلندمدت (برنامه‌هایی که از سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰ قابلیت اجرا دارد) از قبیل:
- پشتیبانی همه‌جانبه از مدارس شبانه‌روزی؛
 - ایجاد مدارس دولتی خیرساز یا غیردولتی عام‌المنفعه (در صورت ضرورت)؛
 - پشتیبانی از برنامه‌های بهسازی نیروی انسانی موجود و جذب نیروی انسانی واجد شرایط و موردنیاز منطقه از مجاری قانونی.
۸. تدوین برنامه‌های اجرایی تفصیلی و برآورد بودجه و امکانات مورد نیاز (تنظیم شناسنامه برای هریک از عناوین برنامه‌های اجرایی برابر نمون برگ ۲)؛
- در خاتمه چند نکته مورد تأکید قرار می‌گیرد:
- ❖ عناوین برنامه‌های مذکور، پیشنهادی است و شما می‌توانید برخی از آن‌ها یا برنامه‌های دیگری که بر اساس اولویت‌های منطقه و امکانات، ضروری و اجرایی تشخیص می‌دهید برای هر فاز انتخاب و در نمون برگ ۱ درج نمایید.
 - ❖ پس از تعیین عناوین برنامه‌های منطقه، لازم است برای هر یک از برنامه‌های فوری و کوتاه‌مدت (فاز ۱)، برنامه تفصیلی و برآورد بودجه آن را طبق نمون برگ ۲ تدوین نمایید.
 - ❖ مجموعه‌ای شامل تحلیل وضع موجود منطقه و مدارس شبانه‌روزی تابعه، فهرست عناوین برنامه‌های اجرایی موسسه در آن منطقه (نمون برگ ۱) و برنامه‌های تفصیلی کوتاه‌مدت (نمون برگ ۲) را تا پایان مرداد ماه جهت بررسی و هماهنگی‌های اجرایی به دفتر مرکزی موسسه ارسال فرمائید.

❖ مقتضی است پس از تدوین و ارسال برنامه‌های تفصیلی کوتاه مدت، نسبت به تدوین برنامه‌های تفصیلی میان مدت (نمون برگ ۲) و ارسال آن‌ها به دفتر مرکزی موسسه تا بیستم شهریور ماه اقدام فرمائید.

❖ فایل نمون برگ ۱، نمون برگ ۲ و راهنمای تکمیل نمون برگ ۲ به پیوست این دستورالعمل می‌باشد.

علی اصغر فانی

